

Силабус курсу

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Логопедія.»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно графіку

Рік навчання: 3 сем., 2024/2025 н.р.
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	доктор філософії, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Цегельник Тетяна Миколаївна
Контактний телефон викладача:	096 627 80 08
E-mail викладача:	tanya.tanya.hgra@gmail.com
Формат дисципліни:	основна
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» забезпечує підготовку студентів до виконання дослідницької функції, формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань, умінь та навичок, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень та впровадженням їх результатів; розвиток наукового мислення та гуманістичних цінностей, потреби вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, самостійно здобувати і використовувати нові знання у професійній діяльності.

Структура курсу

Години лек./сем.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Наука як система знань.	Розкрити загальні особливості науки, як сфери дослідницької діяльності та соціальним інститутом. Ознайомити із класифікацією наук. Дослідити історичні етапи розвитку науки. Проаналізувати поняття, цілі, функції та структурні елементи науки. Висвітлити сутність наукового дослідження та сучасні наукові	Тести, питання, усна відповідь, творчі завдання, презентації, есе

		пріоритети України.	
2/2	Тема 2. Нормативно-правове регулювання наукової діяльності в Україні.	З'ясувати організацію наукової діяльності в Україні. Дослідити законодавчі документи України про наукову діяльність, зокрема організацію наукової діяльності в закладах освіти. Проаналізувати наукову діяльність в закладах освіти.	Тести, питання, усна відповідь, есе, творчі завдання, презентації
2/2	Тема 3. Види науково-дослідницької роботи студентів	Ознайомити із видами та сутністю навчально-дослідницької роботи студентів. Розкрити зміст науково-дослідницької роботи студентів.	Тести, питання, вправи-ситуації, усна відповідь, презентації
2/2	Тема 4. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти у ЗВО.	З'ясувати сутність поняття «академічна доброчесність», види порушень академічної доброчесності Дослідити нормативно-правове регулювання дотримання принципів академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності. Висвітлити відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності.	Тести, усна відповідь, питання, презентації
2/2	Тема 5. Сутність педагогічного дослідження	Розкрити сутність понять «наукове дослідження» та «педагогічне дослідження». З'ясувати фундаментальні та прикладні дослідження та критерії ефективності педагогічного дослідження. Дослідити етапи та вимоги до результатів педагогічних досліджень. Проаналізувати принципи педагогічних досліджень. З'ясувати важливість логіки педагогічного дослідження: та самоорганізації праці дослідника.	Усна відповідь, тести, презентації, есе
2/2	Тема 6. Емпіричні методи педагогічного дослідження.	Розкрити поняття «метод», «емпіричні методи». Загальна характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження: вимоги до емпіричних методів, види емпіричних методів дослідження. Обґрунтувати методи педагогічного спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, рейтинг, вивчення продуктів діяльності, педагогічний експеримент: сутність, види. Дослідити передовий педагогічний досвід: сутність, критерії, види.	Усна відповідь, тести, творчі завдання, презентації

2/2	Тема 7. Теоретичні методи педагогічного дослідження.	<p>Розкрити загальну характеристику теоретичних методів педагогічного дослідження.</p> <p>Дослідити метод вивчення наукової літератури, метод вивчення нормативних документів та історико-генетичний метод.</p> <p>З'ясувати сутність методів: аналізу шкільної вчительської й учнівської документації, метод моделювання, аналіз і синтез. індукція та дедукція.</p> <p>Обґрунтувати класифікацію, абстрагування, конкретизацію, порівняння, узагальнення як методи педагогічного дослідження.</p>	Тести, усна відповідь, презентації, робота у групах
2/2	Тема 8. Математичні та статистичні методи педагогічного дослідження.	<p>З'ясувати загальну характеристику математичних методів педагогічного дослідження.</p> <p>Дослідити види математичних методів: реєстрування, шкалування, ранжування.</p> <p>Розкрити статистичні методи у педагогічних дослідженнях.</p>	Усна відповідь, тести, творчі завдання, презентації
2/2	Тема 9. Структура наукового дослідження.	<p>З'ясувати наукову проблему і вибір теми наукового дослідження. Вчити формулювати тему дослідження, доведення актуальності та доцільності наукового пошуку.</p> <p>Дослідити постановку мети наукового педагогічного дослідження, огляд стану питання й постановка завдань.</p> <p>Розкрити етапи виконання наукової курсової (кваліфікаційної) роботи та зміст наукової курсової (кваліфікаційної) роботи.</p> <p>Обґрунтувати розділи, висновки та додатки: структура та зміст.</p>	Усна відповідь, тести, творчі завдання, презентації, робота в групах.
2/2	Тема 10. Підготовка та апробація наукових статей, тез доповідей.	<p>Дослідити важливість написання наукових статей, тез доповідей магістрантами як майбутніми науковцями.</p> <p>Розкрити сутність наукових статей, тез доповідей, пошук інформаційних джерел та наукових заходів.</p> <p>Обґрунтувати суть доповідей на конференції, підготовка до виступу.</p> <p>З'ясувати форму доповіді, її побудови та наукова статтю.</p>	Усна відповідь, тести, творчі завдання, презентації
2/2	Тема 11. Оформлення цитувань та списку	Обґрунтувати якісні та кількісні характеристики бібліографічних посилань.	Усна відповідь, тести, творчі завдання,

	використаних джерел	<p>З'ясувати загальні правила оформлення бібліографічних посилань, розміщення номеру бібліографічного посилання в тексті, розміщення посилань щодо цитат та авторського тексту. Розкрити важливість пунктуації при розміщенні посилань у тексті роботи, посилання на автора або роботу.</p> <p>Ознайомити з особливостями цитування та вимогами до них, відповідно до виду цитування.</p> <p>З'ясувати бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою.</p> <p>Розкрити правила оформлення списку використаних джерел при написанні наукових робіт.</p>	презентації, есе
2/2	Тема 12. Оформлення наукового дослідження та його захист.	<p>Дослідити нормативні вимоги до оформлення тексту наукових робіт (загальні вимоги, вимоги до структури роботи, вимоги до оформлення тексту, вимоги до нумерації, вимоги до оформлення таблиць, формул, рисунків, вимоги до посилань та цитувань, вимоги до оформлення додатків).</p> <p>Розкрити порядок рецензування та захисту наукових робіт.</p>	Усна відповідь, тести, творчі завдання, презентації

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СК 3	Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
СК 9	Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.
СК 15	здатність чітко та аргументовано висловлювати власні професійні переконання, враховуючи особливості аудиторії та ситуації спілкування, надавати точний, своєчасний та дієвий зворотній зв'язок клієнтам та колегам.
СК 16	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Програмні результати навчання	
РН 1	Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

PH 2	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
PH 7	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
PH 8	Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
PH 17	Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

Літературні джерела

1. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
2. Волощук І. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ, 2006. 107 с.
3. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
5. Дипломна робота як самостійне наукове дослідження студента: Методичні рекомендації для написання дипломної роботи / укладачі С. М. Мартиненко, А. М. Москаленко, В. Г. Редько. Київ: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. 32 с.
7. Закон України «Про авторське і суміжні права»: від 1994 р., зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
8. Закон України «Про освіту»: зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Закон України «Про повну загальну середню освіту»: зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
10. Закон України «Про вищу освіту»: зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
11. Зацерковний В.І., Тішаєв В.І., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
12. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»: ДСТУ 8302:2015. Державний стандарт. Київ, 2015. 27 с.
13. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила складання: ДСТУ 3582-97. Київ: Держстандарт України, 1998. (Національний стандарт України).
14. Клименюк О.В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
15. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. [вид. 2-е, доп. і перероб.]. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208 с.
17. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Київ: ДАКККіМ, 2008. 248 с.
18. Малигіна В. Д., Холодова О.Ю., Акімова Л.М. Методологія наукових досліджень: [моногр.]. Рівне: НУВГП, 2016. 247 с.
19. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
20. Мокін Б. І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
26. Столяренко О.В., Столяренко О.В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 96 с.
27. Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження: [моногр.]. Харків: ФОП Панов А. М., 2017. 237 с.
28. Шишкіна Є. К., Носирєв О.О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Діса плюс, 2014. 200 с.

Політика оцінювання

- ✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.

- ✓ **Політика щодо термінів та перескладання завдань:** завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.
- ✓ **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

МОДУЛЬ I (поточне тестування та самостійна робота)														З	С														
Змістовий модуль 1														Змістовий модуль 2															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	ТЕСТИ ЗМ1	T9	T10	T11	T12	ТЕСТИ ЗМ2	20	100														
5	5	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10																

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90 – 100	A	відмінно	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповідь.
82-89	B	добре	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
74-81	C		Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти самостійно вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
64-73	D	задовільно	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
60-63	E		Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивну рівні
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять значну частину навчального матеріалу
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.